

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29.12.1987, sp. zn. 11 Co 544/87, ECLI:CZ:MSPH:1987:11.CO.544.1987.1

Číslo: 18/1990

Právní věta: Jestliže obdarovaný (popřípadě dárce) neohlásí státnímu notářství, že mu byl darován majetek, nemůže mu být vyměřen notářský poplatek z darování bez dalšího šetření jen na základě oznámení celnice, že mu byly z ciziny zaslány určité věci, popřípadě, že si tyto věci z ciziny dovezl. Státní notářství musí v takovém případě zjišťovat a posuzovat, zda k darování došlo. Notářský poplatek z darování pak vyměří na podkladě takto získaného důkazu o tom, že došlo k bezúplatnému nabytí majetku jinak než úmrtím občana.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 29.12.1987

Spisová značka: 11 Co 544/87

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky notářské, Smlouva darovací

Předpisy: 40/1964 Sb. § 407 139/1984 Sb. § 17 140/1984 Sb. § 17 146/1984 Sb. § 17

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Státní notářství pro Prahu 4 svým rozhodnutím vyměřilo M. V. poplatek z darování textilu, stereoradia a magnetofonu, kazet a bot částkou 700,- Kčs a penále za nesplnění ohlašovací povinnosti částkou 52,- Kčs, celkem tedy 752,- Kčs.

Proti rozhodnutí podala odvolání M. V., která namítala, že žádaný dar nedostala. Uvedené věci jsou věcmi V. K., která je odesílala z NSR předem do ČSSR, kam se chtěla z NSR vrátit po šestiletém pobytu. M. V. pouze tyto věci pro ni převzala a zaplatila za ni clo. V. K. se také skutečně do ČSSR vrátila a žádala od M. V. vydání uvedených věcí. M. V. ji věci zatím nevydala, dokud jí V. K. neuhradí zaplacené clo.

Městský soud v Praze uvedené rozhodnutí státního notářství zrušil a řízení o notářském poplatku z darování zastavil.

Z odůvodnění:

Předmětem notářského poplatku z darování je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu a jinak než úmrtím občana (§ 17 odst. 1 zákona č. 146/1984 Sb.). /1/

Uvedený poplatek je možné tedy vyměřit jen v tom případě, když došlo k bezúplatnému nabytí majetku. Při zjišťování toho, zda k takovému nabytí došlo, a při zjišťování dalších skutečností, které mají pro vyměření notářského poplatku z darování význam, vychází státní notářství především z ohlášení toho, komu zákon ukládá ohlašovací povinnost (§ 35 citovaného zákona, § 7 odst. 1 vyhlášky č. 16/1962 Sb.). Jde-li o darování, má ohlašovací povinnost dárce i obdarovaný, kteří jsou povinni nabytí majetku ohlásit příslušnému státnímu notářství do 15 dnů po jeho nabytí (§ 21 odst. 1 zákona č. 146/1984 Sb.) /1/

Nebylo-li podáno ohlášení včas, je státní notářství oprávněno zjistit základ poplatku a stanovit poplatek podle pomůcek, které má po ruce nebo které si opatří (§ 35 citovaného zákona a § 7 odst. 4 uvedené vyhlášky).

O splnění nebo nesplnění ohlašovací povinnosti lze uvažovat jen tam, kde je prokázáno, že tato povinnost existovala. Jde-li o poplatek z darování, je ohlašovací povinnost dána jen tehdy, došlo-li k bezúplatnému nabytí majetku jinak než úmrtím občana.

V této věci M. V. ani V. K. neohlásily státnímu notářství darování uvedených věcí. M. V. neohlásila darování ani k opětovným výzvám státního notářství.

Státní notářství vyměřilo poplatek na základě oznámení celnice o tom, že v poštovní zásilce byl dovezen pro M. V. textil, radiomagnetofon, kazety a boty v ceně 8700,- Kčs, jejichž odesílatelem je V. K., Hamburk, NSR. Celnice vyměřila clo 2200,- Kčs. Státní notářství pro Prahu 4 bez dalšího dokazování vycházelo z toho, že došlo k darování uvedených věcí a poplatek vyměřilo podle údajů celnice.

K vyměření notářského poplatku z darování podle údajů celnice by bylo ve smyslu ustanovení § 7 odst. 4 vyhlášky č. 16/1962 Sb. (§ 35 zákona č. 146/1984 Sb. 1) oprávněno státní notářství jen tehdy, kdyby zde existovala ohlašovací povinnost a ten, kdo ji podle zákona má, tuto povinnost však nesplnil, třebaže bezúplatně nabytí majetek darem.

Oznámení celnice není však důkazem o tom, z jakého důvodu byly věci M. V. zasílány.

Odvolací soud si proto vyžádal od celnice doklad, podle kterého bylo podáno oznámení celnice státnímu notářství, a doplnil v tomto směru řízení (§ 227 § 213 odst. 1 a 2 o. s. ř.). Zjistil, že oznámení celnice bylo podáno na základě mezinárodní celní prohlášky používané v poštovním styku, kterou při podání zásilky k přepravě vyplňuje odesílatel. Podle sdělení Celnice P. ze 3. 12. 1987, č. j. C-117/87, neměla celnice jiný doklad k dispozici. Z obsahu tohoto dokladu odvolací soud zjistil, že je v něm uvedeno jméno a adresa odesílatele (V. K.), jméno a adresa příjemce (M. V.), popis obsahu zásilky (rádio a textil), datum vyplnění prohlášky (2. 12. 1985) a podpis odesílatele (V. K.). Z tohoto jediného dokladu, který měla celnice k dispozici, vyplývá jen to, že V. K. odeslala 2. 12. 1985 M. V. uvedenou zásilku. Z dokladu však nevyplývá, že by šlo o darování.

Státní notářství tedy vyměřilo poplatek z darování na podkladě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když vycházelo z pouhého oznámení celnice jako z jediného důkazu o darování, aniž by zjišťovalo na základě jakých skutečností celnice toto oznámení podala.

Po doplnění řízení odvolacím soudem bylo tedy zjištěno, že celnice neměla k dispozici žádný doklad o tom, že by k darování došlo.

V souvislosti s tím, že ani V. K. ani M. V. darování státnímu notářství neohlašovali, že M. V. nereagovala ani na výzvu státního notářství a po doručení rozhodnutí o vyměření notářského poplatku podala ihned odvolání, ve kterém popírá, že by šlo o dar, a přesvědčivě vysvětluje důvody, proč byly věci odeslány na její adresu, považuje odvolací soud za prokázané, že k darování nedošlo.

Nebyl tedy dán skutkový podklad pro to, aby státní notářství vyměřilo poplatek z darování.

Proto odvolací soud zrušil odvoláním napadené rozhodnutí státního notářství a řízení o notářském poplatku zastavil (§ 227 a § 221 odst. 1 a 2 o. s. ř.).

1) v SSR zákona č. 139/1984 Sb.